

GEORGE ENESCU
FESTIVAL

1 septembrie, ora 22.30

Generozitate prin muzică

27 august - 24 septembrie 2023
festivalenescu.ro

Program

CONCERTELE DE LA MIEZUL NOPTII

Ateneul Român

OLGA PERETYATKO soprană și **MARIUS VLAD BUDOIU** tenor

MATTHIAS SAMUIL, HOREA HAPLEA pian

MARIUS VLAD BUDOIU

Brahms *Der Mond steht über dem Berge* (serenadă)

Schubert *Leise flehen meine Lieder* (serenadă)

R. Strauss *Die Nacht* op. 10 nr. 3

Bohm *Still wie die Nacht*

Erwin *Ich küsse Ihre Hand, Madame*

Stolz *Das Lied ist aus*

Stolz *Du, du, du, schließ deine Augen zu!* din singpielul *Când înfloresc violetele*

Benatzky *Es muss was Wunderbares sein* din opereta *La calul bălan*

Lehár *Dein ist mein ganzes Herz* din opereta *Țara surâsului*

OLGA PERETYATKO

Gounod *Quand tu chantes, bercée* (serenadă)

Santoro *Luar de meu bem* din *Trei cântece populare*

Pimenta *Estrela* (cântec de leagăn brazilian)

De Falla *Nana* din *Șapte cântece populare spaniole*

Ceaikovski *Spi, ditya moyo* op. 16/1

Puccini *E l'uccellino*

Tosti *Ninna nanna*

Mozart *Schlafe, mein Prinzchen, schlaf ein* K. 350

Schumann *Der Sandmann* op. 79/12

Gershwin *Summertime* din *Porgy and Bess*

OLGA PERETYATKO & MARIUS VLAD BUDOIU

Lehár *Lippen schweigen* (Duet Hanna – Danilo din opereta *Văduva veselă*)

Programul tenorului Marius Vlad Budoiu cuprinde miniaturi vocale foarte accesibile, majoritatea de expresie germană: lieduri romantice, cântece vieneze, valsuri, tangouri, arii de operetă. Adevărate șlagăre, ele omagiază – toate – iubirea, uneori în peisaje mirifice, prilejuind – unele – punerea în valoare a strălucirii glasului. Primele piese sunt două Serenade: a lui **Brahms**, din 1886 și a lui **Schubert**, anterioară cu 60 de ani, aceasta fiind totodată cea mai timpurie lucrare din program. Seducătoarea ei melodie a cunoscut în cele aproape două secole de existență nenumărate transcrieri, orice interpret, indiferent de instrumentul său, dorindu-și să o cânte. Urmează *Die Nacht*, o fermecătoare evocare sonoră a nopții plutind deasupra pădurii, care face parte din primul ciclu de lieduri al lui **R. Strauss**, compus în 1885 – pe când avea doar 21 de ani – și dedicat vocii de tenor. **Carl Bohm**, compozitor german apreciat mai ales pentru liedurile sale (a nu se confunda cu dirijorul austriac Karl Böhm), continuă seria imaginilor romantice nocturne. „Liniștită ca noaptea, ca marea de adâncă, să fie iubirea ta” - spune liedul său, iar această primă frază vocală aproape că citează debutul unui celebru lied schubertian, *Du bist die Ruh*. **Ralph Erwin**, compozitor evreu din Austria care și-a găsit sfârșitul la 46 de ani într-un lagăr nazist, a fost faimos în epocă mai ales prin tangourile sale, în frunte cu *Ich küsse Ihre Hand, madame / Îți sărut mâna, doamnă, visând la gura ta*, un șlagăr al anilor 1930 inclus și în filme, cunoscând diverse aranjamente și chiar parodii. Ambianța muzicală vieneză a acelor ani e păstrată și prin cele două valsuri de **Robert Stolz**; *Frag nicht, warum ich gehe / Nu întreba de ce plec*, compus pentru filmul *Das Lied ist aus / Cântecul s-a sfârșit* și *Du, du, du, schließ deine Augen zu!*, îndemn de a savura un sărut cu ochii închiși, din opereta *Când înfloresc violetele*.

Program

Urmează tangoul *Ce minunat trebuie să fie* din cea mai reprezentativă operetă a compozitorului austriac **Ralph Benatzky**, cunoscută la noi sub titlul *La calul bălan. Tu ești iubirea mea*, aria prințului Su-Chong din opereta Țara surâsului de **Lehár** încheie programul individual al tenorului, dar la creația aceluiași compozitor va reveni împreună cu soprana Olga Peretyatko pentru un celebru duet din opereta *Văduva veselă*. Cei doi artiști se reîntâlnesc astfel pe scena Festivalului unde au mai fost parteneri și în ediția 2017.

A doua parte a programului, având-o ca protagonistă pe soprana Olga Peretyatko, este alcătuită exclusiv din cântece de leagăn, fiind o versiune live, selectivă, a discului „Songs for Maya” lansat de ea în 2021. Era în plină pandemie, spectacolele se suspendaseră pretutindeni, astfel că soprana – căsătorită în anul anterior și așteptând primul copil – a hotărât să îmbine creator viața privată cu cariera artistică. A cercetat zeci de partituri selectând cântece din diverse epoci, genuri și locuri. Între timp a venit pe lume fiica ei, Maya, prima beneficiară a acestui florilegiu muzical multicolor și poliglot prin care – mărturisea artista în prezentarea discului – a dorit „să împărtășească bucuria maternității, să-și ajute fanii să reconsidere sensul confortului emoțional în vremuri de încercare, prin concentrarea asupra valorilor umane nepieritoare și universale ale dragostei ocrotitoare, frumuseții, tandreței și angajării.”

Majoritatea sunt cântece simple, strofice, pe ritmuri legănătoare dar, cum intenția solistei nu e să-și adoarmă auditorii din sala de concert, a ales pentru acest recital o succesiune a pieselor bazată pe diverse contraste. Astfel, începe cu celebra Serenadă compusă de **Gounod** în 1857 pe versuri de V. Hugo, pentru ca imediat să treacă la o prelucrare de folclor, semnată de compozitorul brazilian **Cláudio Santoro** cu un secol mai târziu. Tot inspirate de muzica populară vor fi: *Estrela* de **Altino Pimenta** (alt brazilian, din aceeași epocă), și *Nana* din ciclul lui **De Falla** 7 cântece spaniole (1914), familiar nu numai în forma inițială pentru voce și pian ci și în transpuneri pentru diverse instrumente. Prin *Spi, ditya moyo / Dormi, copilul meu*, cântecul compus de **Ceaikovski** la Moscova în 1872 și inclus în primul său ciclu de miniaturi vocale, pătrundem în universul nostalgic slav, pentru ca *Păsărica*, una dintre cele mai cunoscute canzone ale lui **Puccini**, să ne poarte în senina Italie la sfârșitul aceluiași secol al XIX-lea. Cu 10 ani înainte, în 1889, un alt italian, **Paolo Tosti**, faimos mai ales pentru cântonetele sale, compusese un cuprinzător ciclu de romane pe versuri de Gabriele D’Annunzio. Din acesta face parte *Ninna nanna*. Ultimele trei miniaturi din recitalul sopranei traversează trei veacuri; astfel celebrul *Wiegenlied* de **Mozart** din secolul al XVIII-lea e urmat de un lied romantic german, *Der Sandman / Omul de nisip* (omolog pentru Moș Ene), din Album pentru tineret op.79 de **Schumann**, finalul fiind desprins din opera de secol XX *Porgy și Bess* de **Gershwin** care aduce pe scenă viața și sound-ul afro-americanilor. Cântecul de leagăn *Summertime* din primul act are o glorioasă existență independentă prin recitaluri de operă sau jazz, deopotrivă.

Ligia Ardelean

Soprană

Olga Peretyatko una dintre cele mai apreciate soprane din lume, a reușit să se impună pe plan internațional atunci când a fost premiată în cadrul prestigiosului concurs Operalia al lui Plácido Domingo. De atunci, a fost invitată cu regularitate la cele mai importante teatre de operă, săli de concerte și festivaluri, inclusiv La Scala, Opera de Stat din Berlin, Opera Regală Covent Garden, Teatrul Bolshoi, Metropolitan Opera, Festivalul Aix-en-Provence, Filarmonica din Berlin, Théâtre des Champs-Élysées, Teatro Colón și multe altele.

„Olga Peretyatko cântă splendid” (The New York Times); „În ultimii ani, vocea ei agilă a devenit mai flexibilă, a dezvoltat o profunzime luxoasă” (Badische Zeitung) – așa a descris-o presa internațională pe cântăreață. A fost numită, pe bună dreptate, una dintre cele mai remarcabile cântărețe de operă ale generației sale.

Repertoriul principal al Olgăi include roluri pentru soprană de coloratură, în opere de Mozart, Donizetti, Bellini, Rossini, Verdi și alți compozitori. Printre teatrele în care a concertat, se numără Metropolitan Opera, Covent Garden, La Scala, Opera de Stat din Viena, Opera din Berlin și multe altele, precum și festivaluri prestigioase din Salzburg, Baden-Baden, Aix-en-Provence și Pesaro.

Olga Peretyatko s-a născut și a crescut în Sankt Petersburg, Rusia, și și-a început cariera muzicală cântând în corul de copii al Teatrului Mariinsky. După ce a obținut o diplomă de performanță ca dirijor de cor, a continuat să studieze canto la Hanns Eisler –Hochschule für Musik din Berlin, la studioul de operă de la Opera de Stat din Hamburg și la Accademia Rossiniana din Pesaro, Italia. Vocea și prezența scenică unică și convingătoare îi permit lui Peretyatko să interpreteze o mare varietate de roluri de operă, de la cele umoristice la cele tragice. Ea a colaborat cu cei mai renumiți regizori și dirijori de scenă ai vremurilor noastre. Printre cei mai notabili parteneri artistici ai ei se numără Kirill Petrenko, Zubin Mehta, Valery Gergiev, Yury Temirkanov, Lorin Maazel, Alberto Zedda, Daniel Barenboim, Dmitri Tcherniakov și Robert Lepage, a cărui producție aclamată din 2009 a operei *Le Rossignol* de Stravinski la Toronto i-a confirmat statutul de vedetă.

Olga a lansat șase albume foarte apreciate de critica muzicală, prin casa de discuri Sony Classical, și a primit numeroase premii prestigioase, printre care OPUS Klassik (2018), ECHO Klassik (Cel mai bun album solo, 2015) și Premio Franco Abbiati della Critica Musicale Italiana.

În 2017, a interpretat rolul principal, Leila, în producția lui Wim Wenders a operei *Căutătorii de perle* de Charles Bizet la Opera de Stat din Berlin, dirijată de Daniel Barenboim.

Olga Peretyatko este invitată la cele mai prestigioase festivaluri de operă, inclusiv la cele din Salzburg, Baden-Baden, Aix-en-Provence și Pesaro, în cadrul cărora înregistrări video ale interpretărilor sale din operele Matilda di Chabran, Sigismund și Scara de mătase au fost publicate de DECCA, Arthaus Musik și Opus Arte.

Printre cele mai memorabile spectacole ale sopranei se numără un concert susținut la baza Turnului Eiffel din Paris pentru a sărbători Ziua Bastiliei, la care au asistat peste 600.000 de persoane, fără a mai menționa audiența televiziunilor internaționale de mai multe milioane de persoane. La Kennedy Center din Washington, a interpretat Patru ultime cântece de Richard Strauss alături de Orchestra Simfonică Națională. Același repertoriu a fost prezentat în timpul unui amplu turneu în China cu Orchestra Simfonică din Montreal, sub bagheta maestrului Kent Nagano, iar o înregistrare a concertului realizat la Nantes a fost difuzată pe canalul de televiziune franco-german ARTE timp de mai mulți ani.

Tenor

Marius Vlad Budoiu este unul din cei mai apreciați tenori români. A absolvit Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj, și a debutat la 21 de ani ca solist în Simfonia a IX-a de Beethoven. Cu rolul Tamino (*Die Zauberflöte* de W. A. Mozart) și-a făcut în 1996 debutul pe scena Operei Naționale din București. A cântat în sute de concerte și spectacole, pe scene din Anglia, Australia, Austria, Albania, Belgia, Bulgaria, Cehia, Elveția, Franța, Germania, Grecia, Italia, Japonia, Kazahstan, Olanda, Polonia, Rusia, Serbia, Spania, Slovacia, și Turcia. Tenorul Marius Vlad Budoiu a abordat o largă paletă repertorială, de la lucrări ale lui Händel și Mozart la lucrări ale secolului XX. Repertoriul său a inclus câțiva ani cu succes roluri de tenor liric precum Rodolfo (*La Bohème*), Alfredo (*La Traviata*), Alfred (*Die Fledermaus*), Barinkay (*Der Zigeunerbaron*), Nemorino (*L'elisir d'amore*), Faust (*Faust*). Cu timpul, vocea sa a evoluat spre repertoriul spint, el abordând roluri ca Pinkerton (*Madama Butterfly*), Don José (*Carmen*), Radames (*Aida*), Cavaradossi (*Tosca*), Canio (*Pagliacci*), Turiddu (*Cavalleria Rusticana*), Don Carlo (*Don Carlo*) și Manrico (*Il Trovatore*).

În ultimii ani a abordat repertoriul dificil pentru tenor dramatic, devenind Otello (*Otello*), Calaf (*Turandot*), Samson (*Samson et Dalila*), Don Alvaro (*La Forza del Destino*), Tannhäuser (*Tannhäuser*), Lohengrin (*Lohengrin*) și Tristan (*Tristan și Isolda*). Între colaboratorii de renume ai tenorului enumerăm pe Zubin Mehta, Daniel Barenboim, Rafael Frühbeck de Burgos, Gennady Rozhdestvensky, Antonio Pappano, Lawrence Foster, Cristian Mandeal, Peter Ruzicka, Marek Jankovski, Friedrich Haider. A colaborat cu Filarmonica din München, Filarmonica din Hamburg, Staatskappelle Berlin, Berliner Symphoniker, Staatskappelle Dresden, Santa Cecilia din Roma, cu operele din București, Bratislava, Budapesta, Scala din Milano, Staatsoper din Berlin, Freiburg, Marseille, Melbourne, Palermo, Toulon și multe altele. Deținând titlul de Doctor în Muzică, Marius Vlad Budoiu desfășoară din 1995 o bogată activitate pedagogică la Academia de Muzică din Cluj. Printre artiștii formați sub îndrumarea domniei sale fac parte nume de rezonanță în arta lirică, artiști cu remarcabile cariere naționale și internaționale: George Petean, Adela Zaharia, Ștefan Pop, Bogdan Baci, Bogdan Taloș, Ovidiu Purcel, Cristian Hodrea, Cristian Mogoșan și mulți alții. Este invitat mereu pentru cursuri de măiestrie la diferite instituții de artă și învățământ: la Iași, la București, la Düsseldorf, Melbourne, la Roma, la Conservatorul Santa Cecilia, la Academia de Muzică din Berlin, Academia de Muzică din Graz și la Conservatorul Regal din Haga.

Pianist

Pianistul german **Matthias Samuil** este unul dintre cei mai căutați acompaniatori ai tinerei generații. A studiat pianul la Academia Hanns Eisler Universitatea de Muzică din Berlin, orașul său natal, cu Annerose Schmidt și Hella Walter-Arndt, și a participat la cursuri de măiestrie cu Murray Perahia, Leon Fleisher, Brigitte Engerer și Graham Johnson.

În plus, s-a dedicat acompaniamentului și muzicii de cameră, continuând studiile cu Wolfram Rieger, Walter Olbertz și Semion Skigin, și a primit o inspirație valoroasă din activitatea sa cu Dietrich Fischer-Dieskau, Krassimira Stoyanova, Deborah Polaski și Johan Botha.

Matthias Samuil cântă în mod regulat alături de cântăreți eminenți precum Olga Peretyatko, Dmytro Popov, Anna Samuil, Michaela

Kaune, Mandy Fredrich, Dimitry Ivashchenko, Nadja Michael, Serena Saenz, Alfredo Daza, Lena Belkina, Victoria Randem, Elena Maximova, Julia Novikova, Pavol Breslik, Slavka Zamečnikova, Marina Prudenskaya, Evelin Novak or Roman Trekel.

Activitatea sa concertistică intensă l-a condus la Teatro Colon din Buenos Aires și Teatro di San Carlo din Napoli, Palau de les Arts din Valencia, Musikverein din Viena, Opera de Stat Unter den Linden, Deutsche Oper și Konzerthaus din Berlin, Teatrul Regal La Monnaie din Bruxelles, Grand Theatre de Geneve, Opera Națională Rhin din Strasbourg, Muziekgebouw Amsterdam și Stadt Casino Basel, Tonhalle Zurich, Filarmonica din Berlin, Sociedad Filarmonica de Bilbao, precum și la Dresda, Köln, Hamburg, München, Paris, Praga, Bratislava, St. Petersburg, Moscova și alte orașe din Europa și SUA.

În plus, a fost invitat la festivalurile din Verbier, Aix-en-Provence și Sion, la Verao Classico din Lisabona și la festivalul de muzică de cameră Intonations din Berlin, la Festivalul de muzică de cameră din Ierusalim și la festivalurile din Baden-Baden, Dresda, Mecklenburg-Vorpommern și Taggenbrunn. Numeroase emisiuni de radio și televiziune, precum și producții de CD-uri și medii de streaming îi etalează activitatea artistică. Pe lângă activitatea sa concertistică, Matthias Samuil susține cursuri de măiestrie în interpretarea liedului și a operei și predă la Universitatea de Muzică Hanns Eisler din Berlin din 2006 și la Școala de Muzică și Teatru din Rostock din 2021.

Pianist

Pianistul **Horea Haplea** s-a născut în 1980 la Alba-Iulia și a început studiul pianului la Școala de Muzică din același oraș, sub îndrumarea profesoarei Cristina Muntean, continuându-și formarea la Liceul de Muzică Sigismund Toduță din Cluj-Napoca, la clasa profesoarei Gerda Türk. În 2004 a absolvit Academia de Muzică "Gheorghe Dima" din Cluj-Napoca, la clasa de pian a profesorului Daniel Goiți și la specializarea Dirijat vocal-simfonic, la clasa profesorului Florentin Mihăescu. În 2006 a absolvit masteratul în interpretare pianistică la aceeași instituție. O serie de personalități l-au îndrumat în diferite discipline muzicale: Ferdinand Weiss (citire de partituri și analiză interpretativă comparată), Tudor Jarda (armonie) și Peter Szegö (contrapunct și compoziție).

Horea Haplea a fost premiat la concursuri naționale și internaționale de interpretare, iar activitatea sa artistică include apariții în recitaluri pianistice, recitaluri camerale și concerte. A concertat ca solist cu orchestre ale filarmonicilor din țară : Cluj-Napoca, Iași, București (Orchestra de Cameră Radio), Sibiu, Oradea, Râmnicu-Vâlcea, Craiova, colaborând cu dirijori de prestigiu (Florentin Mihăescu, Alexandru Lăscăe, Horia Andreescu, Gheorghe-Victor Dumănescu, Romeo Râmbu, Cristoph Rheli ș.a.). Are o bogată activitate în genul cameral, evoluând alături de formații precum Cvartetul Transilvan, Cvartetul Tiberius, Cvartetul Consonanțe, Trio-ul Orpheu sau împreună cu parteneri precum Răsvan Dumitru, Raluca Ilovan, Iulia Merca, Marius-Vlad Budoiu, Gheroghe Roșu ș.a. Este prezent în festivaluri muzicale, printre care: Toamna Muzicală Clujeană, Cluj Modern, A Tribute to György Ligeti in His Native Transylvania, Zilele Muzicii Românești etc. Este membru fondator al formației camerale Consort, cu care înregistrează în 2007 un CD intitulat Muzică preclasică pentru soprană, trompetă și orgă. În 2012 a obținut titlul de doctor în muzică, teza sa purtând titlul Aspecte ale stilisticii interpretative în Concertele pentru pian de Ludwig van Beethoven, avându-l îndrumător pe prof. univ. dr. Adrian Pop. A predat în cadrul ANMGD disciplinele: pian principal, acompaniament pianistic, citire de partituri și acompaniament la clasele de vioară, violoncel și flaut. În prezent este conferențiar universitar la disciplinele acompaniament canto și acompaniament lied-oratoriu în cadrul Departamentului de Canto și Artă Scenică.